



GOOD GOVERNANCE MOVE 4

on the

การพัฒนากระบวนการ ในรอบปี 2567



Facebook

Website



ติดตามข่าวสารได้ที่



Facebook : สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาระบบราชการ - OPDC



Website : สำนักงาน ก.พ.ส.





วารสาร Good Governance on the Move

[ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 เดือนมกราคม 2568]

การพัฒนาระบบราชการในรอบปี 2567

จัดทำโดย

กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)
59/1 ถนนพหลโยธิน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 0 2356 9999
อีเมล saraban@opdc.go.th
www.opdc.go.th

ที่ปรึกษา

นางสาวอณิศา เวชชาชีวะ	เลขาธิการ ก.พ.ร.
นางอารีย์พันธ์ เจริญสุข	รองเลขาธิการ ก.พ.ร.
นายณัฐฐา พาชัยยุทธ	ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ

คณะผู้จัดทำ

นางสาวดารารัตน์ โขชิดพิพัฒน์	ผู้อำนวยการกองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล
นางโชติมา สงวนพันธุ์ เวชพร	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ
นางสาวพอรุณี คลังกรณ	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ
นายณัฐภัทร จิราพงษ์	นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ
นางสาวปริยา ขวัญพร้อม	นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ





TABLE OF CONTENTS

01

เรื่องเด่นประจำฉบับ

“การพัฒนาระบบราชการในรอบปี 2567”

05

Executive Talk

สัมภาษณ์พิเศษ นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ เลขาธิการ ก.พ.ร.
ในหัวข้อ “เปิดมุมมองกับเลขาธิการ ก.พ.ร. :
ราชการยุคใหม่ ที่ใกล้ตัวประชาชน”

13

B-READY Update

“ผลการประเมิน Business Ready (B-READY) 2024
ของธนาคารโลก”

19

รอบรู้ ก.พ.ร.

“ไม่เรียก ไม่เซ็นเอกสาร ลดภาระ ลดซ้ำซ้อน”

เรื่องเด่น ประจำฉบับ

การพัฒนาระบบ ราชการในรอบปี 2567

ภาครัฐไทยมุ่งพัฒนาสู่การเป็นภาครัฐที่ล้ำหน้า (Digital & Innovative Government) และเปิดกว้าง (Open Government) เพื่อสร้างระบบราชการที่ทันสมัย น่าเชื่อถือ มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยในปี 2567 มีผลการพัฒนาระบบราชการที่สำคัญใน 3 ด้าน ได้แก่ การยกระดับบริการภาครัฐ การเปิดการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนอื่น และการยกระดับประสิทธิภาพภาครัฐด้วยนวัตกรรมและดิจิทัล

● ด้านการยกระดับบริการภาครัฐ

การพัฒนาบริการภาครัฐออนไลน์แบบครบวงจรผ่านแพลตฟอร์มกลางของงานบริการภาครัฐ “Biz Portal” ซึ่งช่วยให้ภาคธุรกิจเข้าถึงข้อมูลและบริการภาครัฐแบบครบวงจร โดยได้รวบรวมบริการสำหรับผู้ประกอบการรวมทั้งสิ้น 153 ใบอนุญาต เช่น การขออนุญาตประกอบกิจการสถานบริการสุขภาพ การลงทะเบียน SME One ID สำหรับผู้ประกอบการ ปัจจุบันมีผู้ใช้งานสะสมกว่า 57,000 ราย และมีการยื่นคำขอสะสมกว่า 90,000 ครั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2567)

สำหรับภาคประชาชนมี “Citizen Portal” หรือแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” ที่ให้บริการประชาชนครบวงจรตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่แรกเกิดจนถึงสูงอายุ ซึ่งรวบรวมบริการภาครัฐกว่า 172 บริการ เช่น การยื่นแบบชำระภาษี และค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) การขอรับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ปัจจุบันมีผู้ใช้งานสะสมกว่า 31 ล้านคน และจำนวนการเข้าใช้งานรวมกว่า 511 ล้านครั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2567)

นอกจากนี้ ได้มีการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนและผู้ประกอบการโดยการปรับปรุงกฎหมายและขั้นตอนการให้บริการ เช่น การเสนอ (ร่าง) พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อขยายประเภทใบอนุญาตที่สามารถชำระค่าธรรมเนียมแทนการขอต่ออายุใบอนุญาตเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 101 ใบอนุญาต จาก 19 หน่วยงาน ทำให้ภาครัฐจัดเก็บรายได้ได้เร็วขึ้น 243 ล้านบาท และลดภาระประชาชนในการติดต่อราชการ 67.2 ล้านบาท รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเพื่อยกเลิกการขอเอกสารนิติบุคคลใน 22 หน่วยงาน ซึ่งช่วยลดภาระประชาชนและภาคเอกชนได้ถึง 7,100 ล้านบาทต่อปี

● การเปิดการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนอื่น

การเปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลภาครัฐผ่านเว็บไซต์ data.go.th กว่า 27,843 ชุดข้อมูล และพัฒนาแพลตฟอร์มสำหรับการมีส่วนร่วม ได้แก่ “บอกเรา ถึงรัฐ (www.idea4gov.com)” ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น เสนอแนะโครงการ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงานของภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ ในปี 2567 มีผู้ลงทะเบียนใช้งานแล้วกว่า 28,000 คน

นอกจากนี้ มีการดำเนินการสำคัญที่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ เช่น การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ที่มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน ประชาชน และหน่วยงานท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น การนำนวัตกรรมและงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ การจับคู่ (Matching) ภาคเอกชนกับภาคประชาชนที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ซึ่งทำให้ค่า PM2.5 เฉลี่ยรายวันในจังหวัดเชียงใหม่ลดลงกว่าร้อยละ 24 รวมถึงการขับเคลื่อน “สระบุรีเมืองคาร์บอนต่ำ” ที่สร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือในการพัฒนาป่าชุมชน 38 แห่ง ให้ความยั่งยืน โดยการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาป่าชุมชนและพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อจับคู่ระหว่างป่าชุมชนกับบริษัทเอกชนที่ต้องการสนับสนุนและพัฒนาป่าชุมชน

สำหรับในภาครัฐเองได้มีการพัฒนาแนวทางบูรณาการแผนและงบประมาณเชิงพื้นที่ในการจัดทำโครงการสำคัญ เช่น การให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำเวทีสนทนา (Dialogue) เพื่อปรึกษาหารือระหว่างจังหวัดและภาคีการพัฒนาจัดทำโครงการสำคัญตามประเด็นการพัฒนาของจังหวัด โดยให้หน่วยงานตามภารกิจ (Function) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) นำข้อเสนอโครงการสำคัญและบันทึกความร่วมมือตามที่ได้ตกลงกันไว้ไปเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณกับต้นสังกัด รวมทั้งมีการสร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการระดับพื้นที่ โดยขับเคลื่อนให้จังหวัดมีผลสัมฤทธิ์สูงในการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล 5 ประเด็น เช่น ขับเคลื่อนจังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดเศรษฐกิจชายแดน จังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดขจัดหนี้ จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดดิจิทัล



● **การยกระดับประสิทธิภาพภาครัฐด้วยนวัตกรรมและดิจิทัล**

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐ เช่น การใช้ระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนดิจิทัล (National Digital Identity) หรือแอปพลิเคชัน ThaiID ให้ประชาชนเข้าถึงบริการภาครัฐได้ง่ายและปลอดภัยยิ่งขึ้น เช่น การยืนยันตัวตนสำหรับชำระภาษีหรือขอสิทธิสวัสดิการต่าง ๆ การเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถติดต่อหน่วยงาน ยื่นคำขอ ชำระค่าธรรมเนียม และแสดงใบอนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐกว่า 7,719 หน่วยงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 93 ของหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด

นอกจากนี้ ได้มีการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐผ่านการกำหนดตัวชี้วัดร่วม (Joint KPIs) เพื่อให้ส่วนราชการ จังหวัด องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมกันขับเคลื่อนเป้าหมายระดับชาติ เช่น การจัดการน้ำ การลดก๊าซเรือนกระจก การเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว และการยกระดับคุณภาพการศึกษา

สำหรับการนำนวัตกรรมมายกระดับการทำงานของภาครัฐในการให้บริการประชาชนนั้น ได้มีการนำร่องพัฒนาศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service: OSS) ด้าน Soft Power ในสาขาภาพยนตร์ถ่ายและดนตรี โดยกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มีการปรับปรุงกระบวนการอนุญาตที่ลดระยะเวลาการขออนุญาตทำภาพยนตร์ในพื้นที่กรุงเทพมหานครจาก 9 หน่วยงาน เหลือเพียงจุดเดียว โดยใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ Traffy Fondue เพื่อรองรับการดำเนินงานอย่างรวดเร็วและโปร่งใส

บทสรุปและก้าวต่อไป

ผลการพัฒนาระบบราชการไทยในปี 2567 แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการยกระดับบริการและการทำงานของภาครัฐ โดยอันดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government Development Index) ของประเทศไทยในปี 2567 อยู่ในอันดับที่ 52 สูงขึ้น 3 อันดับจากปี 2565 ขณะเดียวกัน ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อบริการภาครัฐ ยังคงรักษาความพึงพอใจภาพรวมได้ที่ร้อยละ 83 เช่นเดียวกับปี 2566 แม้จะมีความคาดหวังจากประชาชนสูงขึ้นจากเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และในระยะต่อไปภาครัฐจะยังคงรักษาความต่อเนื่องของการพัฒนาและสร้างความยั่งยืนให้กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2567 - 2570) ซึ่งมุ่งเน้นการดำเนินการ 3 ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ระบบราชการ (พ.ศ. 2567 – 2570)

มุ่งเน้นการดำเนินการ 3 ด้าน



01

ยกระดับ การบริการภาครัฐ

โดยเน้นการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงสุด ประชาชนจะสามารถเข้าถึงบริการภาครัฐแบบดิจิทัลครบวงจร (Fully Digital) ผ่านแพลตฟอร์มกลางของงานบริการภาครัฐ เช่น Citizen Portal และ Biz Portal ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนเวลาและเพิ่มคุณภาพการบริการ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการให้บริการแบบเชิงรุก เช่น ระบบ Super License ที่รวมการอนุมัติ อนุญาตไว้ในใบอนุญาตเดียว

02

ลดบทบาทภาครัฐ และเพิ่มการมีส่วนร่วม ของภาคส่วนอื่น

โดยการกระจายอำนาจและลดบทบาทภาครัฐส่วนกลางสู่ระดับพื้นที่ รวมถึงเปิดข้อมูลภาครัฐ (Open Data) เพื่อให้ภาคส่วนอื่นเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนผ่านการบริหารงานในลักษณะเครือข่าย ซึ่งจะช่วยสร้างระบบการทำงานที่ตอบโจทย์ปัญหาในบริบทปัจจุบันและอนาคตได้ดีขึ้น โดยภาครัฐเป็นฝ่ายสนับสนุนและเปิดให้ภาคส่วนอื่นที่มีความชำนาญในประเด็นนั้น ๆ เข้ามามีบทบาทหลัก

03

ขับเคลื่อนภาครัฐ ด้วยนวัตกรรม และดิจิทัล

โดยภาครัฐจะปรับกระบวนการทำงานให้เป็นดิจิทัลทั้งหมด ใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ และพัฒนากลไกนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงาน รวมทั้งเร่งปรับกระบวนการทำงานด้วยแพลตฟอร์มที่ใช้ร่วมกัน (Common Platform) ซึ่งจะช่วยสร้างความโปร่งใส ลดปัญหาการทุจริต และเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับระบบราชการ ©

เรียบเรียงโดย: นางสาวกฤษณา แก้วด้วง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ กองยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ

Executive ● ● ● Talk

เปิดมุมมองกับเลขาธิการ ก.พ.ร. :
ราชการยุคใหม่ ที่ใกล้ชิดประชาชน

“ ... การพัฒนาระบบราชการ
ที่มุ่งสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล
เป็นรัฐที่ล้ำหน้าและรัฐที่เปิดกว้าง
เน้นการยกระดับการให้บริการประชาชน
ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้
มีความทันสมัย โปร่งใส และตอบสนอง
ต่อความต้องการของประชาชน
อย่างมีประสิทธิภาพ ... ”

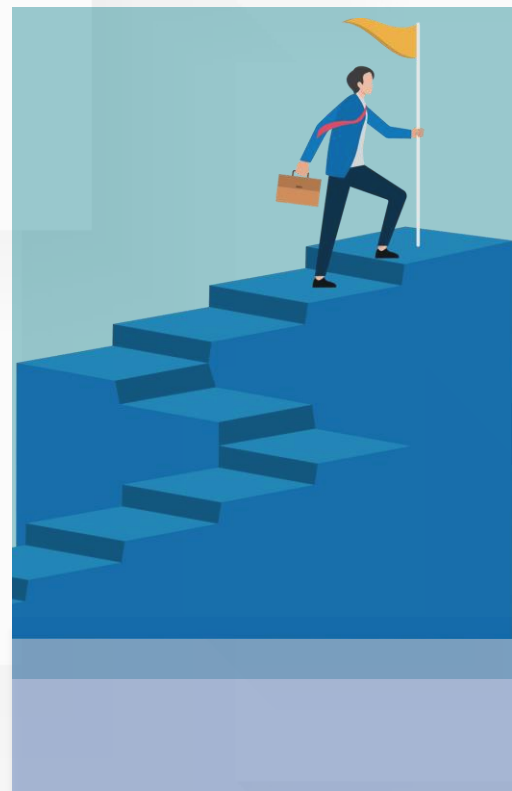
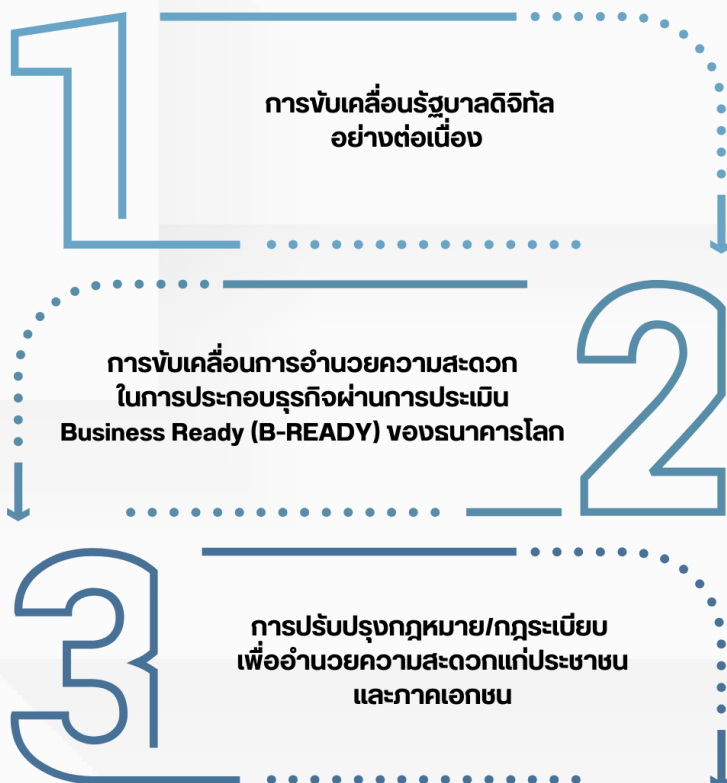
นางสาวอณิศา เวชชาชีวะ
เลขาธิการ ก.พ.ร.



GG on the Move ฉบับเริ่มต้นปี 2568 ได้รับเกียรติจากนางสาวอณิศา เวชชาชีวะ
เลขาธิการ ก.พ.ร. มาเล่าถึงการพัฒนากระบวนการในปีที่ผ่านมาและแนวทาง
ที่จะขับเคลื่อนต่อไป

การพัฒนากระบวนการเพื่อยกระดับประสิทธิภาพภาครัฐในปีที่ผ่านมา เป็นอย่างไร มีกิจกรรมหรืองานบริการใดที่โดดเด่นในการอำนวยความสะดวก ให้แก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ

การพัฒนากระบวนการที่มุ่งสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล เป็นรัฐที่ล้ำหน้าและรัฐที่เปิดกว้าง เน้นการยกระดับการให้บริการประชาชนผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ มีความทันสมัย โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากการจัดอันดับรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government Development Index: EGDI) ในปี พ.ศ. 2567 พบว่ารัฐบาลไทยได้รับการจัดอันดับอยู่ที่ 52 จาก 193 ประเทศ ขยับขึ้น 3 อันดับจากปี พ.ศ. 2565 และเป็นอันดับที่ 2 ในอาเซียน เป้าหมายและความท้าทายของการเป็นรัฐบาลดิจิทัล คือการยกระดับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การทำงานของภาครัฐ โดยดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 40 ของโลก ภายในปี พ.ศ. 2570 ยกระดับบริการสาธารณะภาครัฐเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ (Fully Digital Service) ตั้งแต่ต้นจนจบ (End to End Process) เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น และเร่งสื่อสารให้ประชาชนรับรู้ช่องทางแสดงความคิดเห็น พร้อมสร้างความเชื่อมั่น เพื่อให้มุ่งสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการเป็นรัฐบาลดิจิทัลมาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและภาคธุรกิจ สรุปได้เป็น 3 เรื่องหลัก ได้แก่



1 การขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง

ตามกรอบแนวทางในการพัฒนาระบบราชการของไทย โดยมีวิสัยทัศน์ “ภาครัฐที่ทันสมัย น่าเชื่อถือ มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน” และมีเป้าหมายสู่การเป็น “รัฐที่ล้ำหน้าและรัฐที่เปิดกว้าง”

การพัฒนางานบริการ e-Service ผ่านแพลตฟอร์มกลาง โดยได้พัฒนาระบบบริการผู้ประกอบการแบบเบ็ดเสร็จ (Biz Portal) สำหรับภาคธุรกิจ และแอปพลิเคชันบริการประชาชนแบบครบวงจร “รู้ ยื่น จ่าย รับ” (ทางรัฐ) (Citizen Portal) สำหรับภาคประชาชน ร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากการดำเนินการในปี 2567 Biz Portal เปิดให้บริการรวมทั้งสิ้น 157 ใบอนุญาต (Fully Digital จำนวน 105 ใบอนุญาต) และให้บริการในต่างจังหวัดแล้ว 131 ใบอนุญาต (Fully Digital จำนวน 69 ใบอนุญาต) ส่วน Citizen Portal ผ่านแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” เปิดให้บริการแล้ว 173 งานบริการ (ข้อมูล ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2567) นอกจากนี้มีการพัฒนาแพลตฟอร์มเชื่อมโยงข้อมูล ด้านการค้าระหว่างประเทศ (Thailand National Digital Trade Platform: NDTP) เพื่อเป็นแพลตฟอร์มกลางในการเชื่อมโยงและส่งผ่านข้อมูลไปยังระบบดิจิทัลของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยจะดำเนินการในรูปแบบการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP)



เปิดให้บริการ
รวมทั้งสิ้น



157
ใบอนุญาต

Fully Digital
105
ใบอนุญาต

● ต่างจังหวัด

131
ใบอนุญาต

Fully Digital
69
ใบอนุญาต



เปิดให้บริการ
รวมทั้งสิ้น

173
ใบอนุญาต

การผลักดันการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับการให้บริการ (e-Service) ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ปัจจุบันมีงานบริการ e-Service จำนวน 1,626 งานบริการ และจากผลสำรวจความพึงพอใจการให้บริการ e-Service ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบว่ามีความพึงพอใจร้อยละ 84.31 นอกจากนี้สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ร่วมกับหอการค้าไทยและกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเชื่อมโยงข้อมูลนิติบุคคล เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ “ไม่เรียก ไม่เซ็นเอกสาร ลดภาระ ลดซ้ำซ้อน” สามารถลดกระบวนการที่เรียกเอกสารลงได้ถึง 514 กระบวนการ พบว่าจะสามารถสร้างผลการประหยัดทางเศรษฐศาสตร์ได้ราว 7,100 ล้านบาทต่อปี ทั้งมิติด้านระยะเวลา การใช้เอกสาร ต้นทุนทางบัญชี และค่าเสียโอกาสในการทำงาน ถือเป็นอีกหนึ่งต้นแบบความสำเร็จในการนำระบบดิจิทัลเข้ามาใช้ในระบบการให้บริการภาครัฐ

2 การขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ผ่านการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลก

ซึ่งเป็นแนวทางที่ธนาคารโลกจะใช้ประเมินสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจของ 184 ประเทศทั่วโลก โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 3 กลุ่ม สำหรับประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่ 3 จะประกาศผลการประเมินในเดือนตุลาคม 2569 และคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2567 มีมติรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินการตามแนวทางการประเมิน B-READY ของธนาคารโลกตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเสนอ และมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละด้านเร่งดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน B-READY ของธนาคารโลก สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้เตรียมความพร้อมร่วมกับภาครัฐในการให้องค์ความรู้และวางแนวทางขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจตามเกณฑ์การประเมิน B-READY และสื่อสารให้ภาคเอกชนรับทราบพร้อมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคเอกชนในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจผ่านการเปิดพื้นที่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคเอกชน เช่น การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น แพลตฟอร์ม “บอกเราถึงรัฐ” Line@GoodGov4U

3 การปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและภาคเอกชน

พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 เป็นกฎหมายกลางที่สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การบังคับใช้ของพระราชบัญญัตินี้ได้ร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อส่งเสริมการบริการในรูปแบบ e-Service สนับสนุนให้การติดต่อ การขออนุญาต รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชนและภาคเอกชนสามารถดำเนินการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

ซึ่งจะช่วยลดภาระเรื่องเอกสาร ลดระยะเวลาในการติดต่อราชการ ลดการเดินทาง และลดความเสี่ยงของการการทุจริตคอร์รัปชัน ตลอดจนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้คล่องตัว และยืดหยุ่นมากขึ้น ปัจจุบันการประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ฯ พบว่าส่วนราชการ จังหวัด องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ ดำเนินการครบถ้วน ขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการได้มากกว่าร้อยละ 93





(ร่าง) พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต และการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2567 มีมติเห็นชอบ (ร่าง) พระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวตามที่เคยได้รับอนุมัติหลักการเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2567 เพื่อปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีหลักการในการปรับปรุงที่สำคัญ

12 ประเด็นเพื่อรองรับการพัฒนาการให้บริการของภาครัฐให้มีความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งจะสนับสนุนและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เช่น การกำหนดให้กรณีที่เรื่องใด ต้องขออนุญาตจากผู้อนุญาตมากกว่าหนึ่งรายให้มีการรวมศูนย์อำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายหลายฉบับ ให้เป็นระบบการอนุญาตหลัก (Super License) การชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุใบอนุญาต หากพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว มีผลใช้บังคับ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ปรับปรุงระบบ และขั้นตอนการอนุญาตที่ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและภาคธุรกิจมากขึ้น ทำให้ประชาชน และผู้ประกอบการได้รับความสะดวก รวดเร็ว และสามารถประกอบกิจการได้อย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (คปร.) โดยมี ศาสตราจารย์พิเศษ ธงทอง จันทรางศุ เป็นประธาน เป็นกลไกสำคัญในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย/ กฎระเบียบให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมได้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เช่น การแก้ไขกฎกระทรวง เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคนต่างด้าวในการมอบหมายให้ผู้อื่นมารับใบอนุญาตทำงานแทนได้ การลดข้อจำกัดและขั้นตอนการขออนุญาตต่าง ๆ ทำให้กองถ่ายจากต่างประเทศเข้ามาถ่ายทำได้คล่องตัว มากขึ้นและครอบคลุมถึงการจัดคอนเสิร์ตด้วย รวมทั้งการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยา (อย.) ในการลดระยะเวลาจาก 300 วัน เหลือ 90 วัน สำหรับการอนุญาตผลิตภัณฑ์ยาที่ได้รับ การตรวจสอบตามมาตรฐานของต่างประเทศแล้ว

จากการดำเนินการในปี 2567 จะเห็นได้ว่าการพัฒนาระบบราชการของประเทศไทยได้มุ่งเน้นการนำ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ เพื่อยกระดับการให้บริการ เพิ่มความโปร่งใส และสร้างความเชื่อมั่นแก่ภาคประชาชน และภาคเอกชนว่าระบบราชการมุ่งพัฒนาสิ่งที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ให้สังคมไทย



ทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการในอนาคตเพื่อตอบโจทย์โดนใจ ทั้งภาคประชาชนและภาครัฐกิจ ทางสำนักงาน ก.พ.ร. มีแนวทางอย่างไร

ทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการในอนาคตยังคงมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิด
ความทันสมัย รวดเร็ว ง่ายและประหยัดแก่ประชาชน และก้าวต่อไปที่สำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการ



การทำให้บริการ e-Service ไร้รอยต่อผ่านการส่งเสริมให้หน่วยงานนำงานบริการมาเชื่อมโยง
กับแพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง (Biz Portal และ/หรือ Citizen Portal) เพื่อเป็นศูนย์รวมบริการภาครัฐ
ให้บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ซึ่งจะลดระยะเวลา ขั้นตอน ประหยัดค่าใช้จ่าย โดยหน่วยงานกลาง
ทั้ง 4 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงาน ก.พ.ร. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานพัฒนา
ดิจิทัล (องค์การมหาชน) และสำนักงานพัฒนารัฐธรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จะร่วมกันสนับสนุนให้หน่วยงาน
ภาครัฐต่าง ๆ สามารถเชื่อมโยงงานบริการกับ ศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาครัฐกิจ (Biz Portal)
และระบบพอร์ทัลกลางเพื่อประชาชน (Citizen Portal) ให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

การดูแลประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึงผ่านการยกระดับการบริหารงานของจังหวัดแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือด้านงบประมาณและทรัพยากรจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยยึดปัญหาและความต้องการของประชาชนที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่เป็นหลัก และมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่สามารถวัดผลได้ ซึ่งในแต่ละจังหวัดจะมีการกำหนด Agenda ศึกษากระบวนการเพื่อหา Pain Point และจัดทำข้อเสนอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของจังหวัดแบบบูรณาการและยั่งยืนตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างเหมาะสม

การปรับปรุงระบบอนุญาตของราชการให้รวดเร็วและโปร่งใส เพื่อให้สอดคล้องกับ (ร่าง) พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. เช่น การขยายผลการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต การจัดแจ้งออนไลน์ การยกเลิกหรือขยายอายุใบอนุญาต เพื่อลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีศูนย์รับคำขอกกลางสำหรับยื่นเอกสารผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก รวมถึงจัดให้มีระบบช่องทางพิเศษสำหรับประชาชนที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอีกด้วย

การยกระดับประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจและการลงทุน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ตั้งเป้าหมายสำหรับผลการประเมินของประเทศไทยโดยเทียบกับผลการประเมิน B-READY กลุ่มที่ 1 ดังนี้



Pillar I : Regulatory Framework กำหนดค่าเป้าหมายที่ 71 คะแนน เทียบเคียงกับฟิลิปปินส์ ที่ได้ 70.68 คะแนน โดยใช้กลไก พ.ร.บ.อำนวยความสะดวก และ คปธ. ในการขับเคลื่อน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบสูง



Pillar II : Public Services กำหนดค่าเป้าหมายที่ 64 คะแนน เทียบเคียงกับอินโดนีเซีย ที่ได้ 63.44 คะแนน ผลักดันการทำ Single Sign-on ให้สามารถเชื่อมโยงงานบริการ e-Service ถึงกันได้มากที่สุด และสื่อสารให้ประชาชนเชื่อมั่นในการใช้บริการ



Pillar III : Operational Efficiency กำหนดค่าเป้าหมายที่ 73 คะแนน เทียบเคียงกับเวียดนาม ที่ได้ 72.78 คะแนน ขับเคลื่อนให้เกิดการการปรับปรุงคู่มือประชาชนของงานบริการที่เกี่ยวข้องกับ B-READY โดยดึงภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม



การส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ในงานบริการประชาชนและ
การทำภารกิจของส่วนราชการ รัฐบาลไทย
ได้ผลักดัน นโยบาย Cloud First Policy เพื่อส่งเสริม
การนำเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI มาใช้ในหน่วยงาน
ราชการ เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน
ลดต้นทุน และสร้างระบบที่โปร่งใส โดยการพัฒนา
Chatbot เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการ
ประชาชน เช่น งานบริการของกรมการปกครอง

กรมที่ดิน และ Chatbot เพื่อตอบคำถามผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับระเบียบ
ขั้นตอนการปฏิบัติราชการ เช่น การบริหารงานบุคคล (สำนักงาน ก.พ.) การจัดซื้อจัดจ้าง
(กรมบัญชีกลาง) รวมทั้งทดลองนำร่องใช้ AI ภายในสำนักงาน ก.พ.ร. เช่น การวิเคราะห์
และประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)

การปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
เนื่องจาก พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ มีผลใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ประกอบกับกรอบกำหนด
การประเมินผลสัมฤทธิ์ตาม พ.ร.บ. หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย
พ.ศ. 2562 ในปี พ.ศ. 2566 สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็น
แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ได้นำผลจากการรับฟังความคิดเห็น
เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์มาจัดทำประเด็นที่จะนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ
เพื่อนำมาประกอบการยกร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งหากดำเนินการแล้วเสร็จ จะมีการรับฟังความคิดเห็น
ต่อร่างฯ แล้วนำร่างฯ พร้อมทั้งสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเสนอต่อ อ.ก.พ.ร. ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณา
ก่อนเสนอร่างฯ ต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อขอความเห็นชอบ และได้ส่งไปที่สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

สำนักงาน ก.พ.ร. จะนำแนวทางตามที่กล่าวมาใช้ในการผลักดันภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อพัฒนาระบบราชการไทย
ให้ดีขึ้น ทันสมัยขึ้น ตอบสนองต่อประชาชนและภาคเอกชน รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ
อย่างยั่งยืน ☺

สัมภาษณ์และเรียบเรียงโดย:

นางโชติมา สงวนพันธุ์ เวชพร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ

และ นางสาวพิริยา ขวัญพร้อม นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ

กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล

B-READY Update

ผลการประเมิน Business Ready (B-READY) 2024 ของธนาคารโลก

ธนาคารโลกได้ประกาศผลการประเมิน B-READY 2024 ในกลุ่มที่ 1 เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2567 มีจำนวนประเทศ 50 ประเทศที่ถูกประเมิน จากทั้งหมด 184 ประเทศ ทั้งนี้ ในการเลือกประเทศเพื่อจัดทำรายงานในกลุ่มที่ 1 ธนาคารโลกได้จัดแบ่งกลุ่มประเทศให้มีการกระจายตัวครอบคลุมตามภูมิภาคและรายได้ประชาชาติต่อหัว โดยประเทศที่เหลือจะถูกแบ่งเป็นการประเมินในกลุ่มที่ 2 จำนวน 62 ประเทศ เช่น มาเลเซีย และสหรัฐอเมริกา และกลุ่มที่ 3 จำนวน 72 ประเทศ เช่น ไทย และญี่ปุ่น

01 ระเบียบวิธีการประเมิน B-READY (Methodology)

การประเมิน B-READY เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจและการลงทุน โดยจะประเมินตามวงจรการประกอบธุรกิจทั้ง 10 ด้าน ดังรูปที่ 1



รูปที่ 1 การประเมิน 10 ด้านตามวงจรธุรกิจ

การประเมิน B-READY จะอยู่ภายใต้ 3 เสาหลัก (Pillars) ได้แก่ เสาหลักที่ 1 กรอบการกำกับดูแล (Regulatory Framework) เสาหลักที่ 2 บริการสาธารณะ (Public Services) และเสาหลักที่ 3 ประสิทธิภาพการดำเนินการ (Operational Efficiency) ตัวชี้วัดมีทั้งหมด 1,200 ตัวชี้วัด โดยในแต่ละเสาหลักจะต้องคำนึงความยืดหยุ่นในการประกอบธุรกิจและประโยชน์ต่อสังคม (Firm Flexibility and Social Benefits) และมีการประเมินในประเด็นสำคัญที่จะส่งผลสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจและการลงทุนในปัจจุบัน ได้แก่ การนำเทคโนโลยีมาใช้ (Digital Adoption) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Digital Adoption) และเพศสภาพ (Gender) วิธีการเก็บข้อมูลสำหรับการประเมิน B-READY มี 2 วิธี คือ วิธีเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ (Expert Questionnaires) ซึ่งจะเก็บข้อมูลทุกปี และวิธีเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามระดับองค์กร (Enterprise Surveys) ซึ่งจะเก็บข้อมูลทุก 3 ปี

02 ผลการประเมิน B-READY 2024

ธนาคารโลกประกาศผลการประเมิน B-READY ผ่านการรายงานคะแนนที่มีช่วงคะแนนตั้งแต่ 0 -100 คะแนน แยกประกาศคะแนนตามเสาหลัก โดยจะไม่มีผลการแสดงผลคะแนนรวมทั้งสามเสาหลักรายประเทศ และไม่มีการจัดอันดับรายประเทศ แต่จะมีการประกาศคะแนนรวมรายด้าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการประเมินรายเสาหลัก ประเทศมีคะแนนสูงสุดในเสาหลักที่ 1 (กรอบการกำกับดูแล) ได้แก่ ฮังการี 78.23 คะแนน ประเทศที่มีคะแนนสูงสุดในเสาหลักที่ 2 (บริการสาธารณะ) ได้แก่ เอสโตเนีย 73.31 คะแนน และประเทศที่มีคะแนนสูงสุดในเสาหลักที่ 3 (ประสิทธิภาพการดำเนินการ) ได้แก่ สิงคโปร์ 87.33 คะแนน ดังรูปที่ 2

เสาหลักที่ 1

ฮังการี

78.23 คะแนน



เสาหลักที่ 2

เอสโตเนีย

73.31 คะแนน



เสาหลักที่ 3

สิงคโปร์

87.33 คะแนน

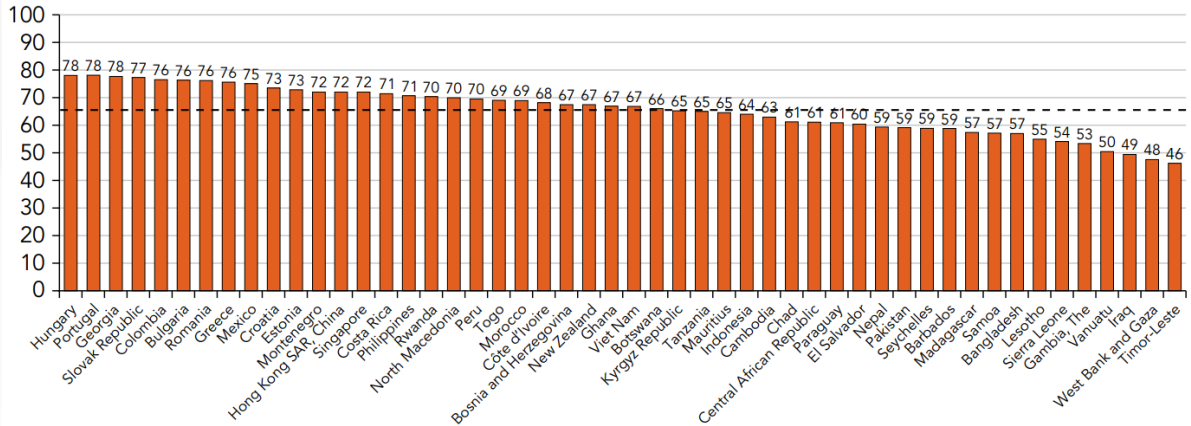


รูปที่ 2 ประเทศที่ได้รับการประเมินดีที่สุดในรายเสาหลัก (Pillar)

ผลการประเมิน B-READY 2024 รายสาขาหลัก

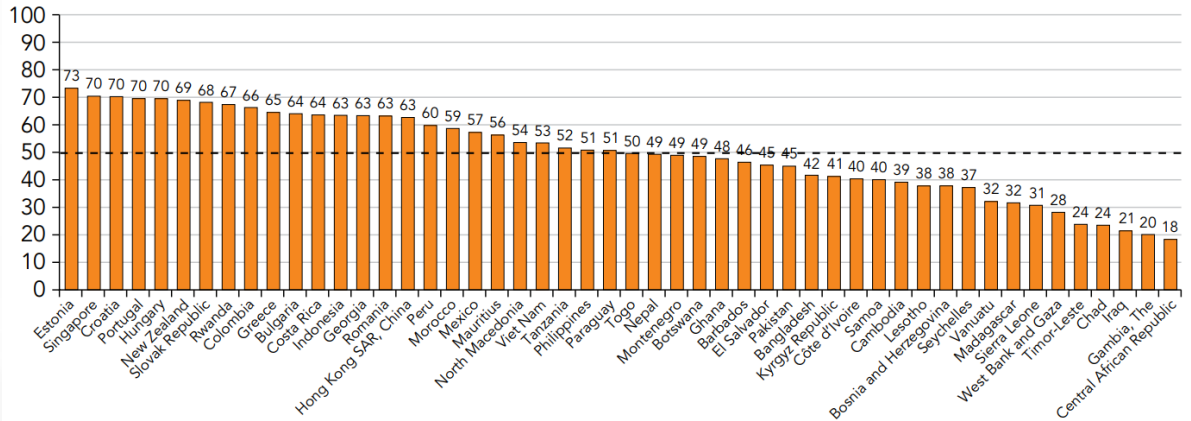
a. Pillar I, Regulatory Framework

Regulatory Framework score (0–100)



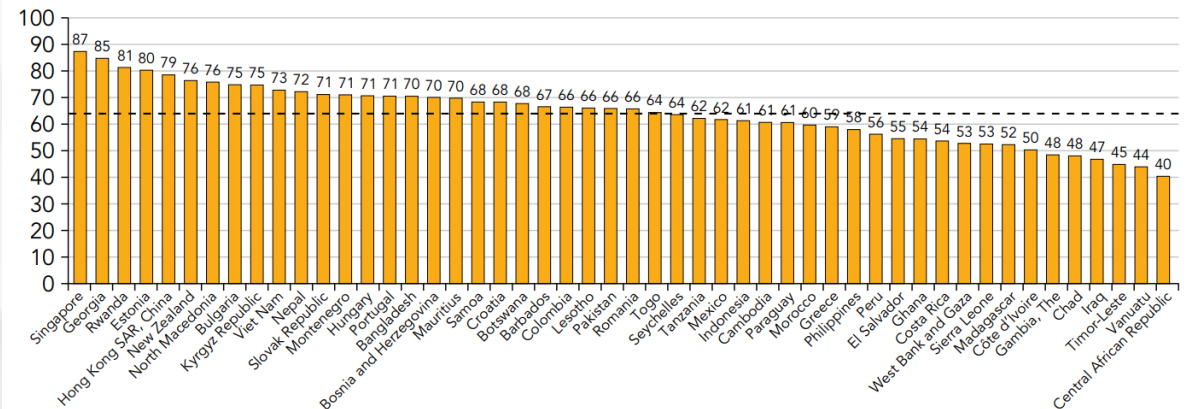
b. Pillar II, Public Services

Public Services score (0–100)



c. Pillar III, Operational Efficiency

Operational Efficiency score (0–100)



2. ผลการประเมินรายด้าน มีรายละเอียดตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินรายด้านของการประเมิน B-READY 2024 ของประเทศที่ได้คะแนนสูงสุดและต่ำสุด

	ด้าน	ประเทศที่ได้คะแนนสูงสุด	ประเทศที่ได้คะแนนต่ำที่สุด
ระบบเปิดกิจการ (Opening a Business)	การเข้าสู่ธุรกิจ (Business Entry)	กรีซ (96.58 คะแนน)	กานา (40.99 คะแนน)
	ที่ตั้งธุรกิจ (Business Location)	จอร์เจีย (83.01 คะแนน)	แกมเบีย (33.42 คะแนน)
ระบบดำเนินการ (Operating a Business)	บริการด้านสาธารณูปโภค (Utility Services)	สโลวัก (86.42 คะแนน)	มาดากัสการ์ (35.04 คะแนน)
	แรงงาน (Labor)	จอร์เจีย (83.46 คะแนน)	แกมเบีย (49.22 คะแนน)
	บริการทางการเงิน (Financial Services)	กัมพูชา (86.03 คะแนน)	ติมอร์-เลสเต (24.82 คะแนน)
	การค้าระหว่างประเทศ (International Trade)	เขตบริหารพิเศษฮ่องกง (90.77 คะแนน)	แอฟริกากลาง (34.82 คะแนน)
	การจัดเก็บภาษี (Taxation)	นิวซีแลนด์ (71.74 คะแนน)	แอฟริกากลาง (23.28 คะแนน)
	การระงับข้อพิพาท (Dispute Resolution)	รวันดา (82.87 คะแนน)	ติมอร์-เลสเต (36.47 คะแนน)
	การแข่งขันทางการตลาด (Market Competition)	คอ스타ริกา (68.55 คะแนน)	ติมอร์-เลสเต (16.69 คะแนน)
ระบบปิดกิจการ (Closing a Business)	การล้มละลายทางธุรกิจ (Business Insolvency)	สิงคโปร์ (89.69 คะแนน)	ติมอร์-เลสเต (0.00 คะแนน)

03 บทวิเคราะห์ผลการประเมิน B-READY 2024

- ประเทศที่มีสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจที่ดีไม่จำเป็นต้องเป็นประเทศที่รายได้สูง เช่น จอร์เจีย รัวันดากัมพูชา เห็นได้จากคะแนนภาพรวมของประเทศเหล่านี้มีคะแนนสูงกว่าประเทศที่รายได้สูง ซึ่งการสร้างสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจที่ดีเกิดจากการปรับปรุงกฎระเบียบ/กฎหมาย และการนำดิจิทัลมาใช้เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและดึงดูดนักลงทุนซึ่งจะช่วยขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน
- การประเมิน B-READY 2024 พบว่าประเทศส่วนใหญ่มีกรอบการกำกับดูแลที่ดี (เสาหลักที่ 1) และมีประสิทธิภาพการดำเนินการที่ดี (เสาหลักที่ 3) โดยมีจำนวนประเทศที่ทำคะแนนได้มากกว่า 70 คะแนนถึง 17 ประเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากการปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อให้เกิดยืดหยุ่นในการประกอบธุรกิจ (Firm Flexibility) ขณะที่การบริการสาธารณะ (เสาหลักที่ 2) มีเพียง 3 ประเทศที่ทำคะแนนได้มากกว่า 70 คะแนน ซึ่งสาเหตุมาจากความยากในการจัดให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง
- **ด้านการเข้าสู่ธุรกิจ (Business Entry)** เป็นด้านที่ประเทศส่วนใหญ่ทำได้ดีที่สุด โดยคะแนนเฉลี่ยของทุกประเทศอยู่ที่ 69.96 คะแนน คาดว่าเป็นผลมาจากหลายประเทศมีการพัฒนากฎหมายและบริการเพื่อรองรับการเริ่มต้นธุรกิจที่มีความสอดคล้องกับกรอบการประเมิน B-READY เช่น การอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งธุรกิจ การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการจดทะเบียนธุรกิจ
- **ด้านการแข่งขันทางการตลาด (Market Competition)** เป็นด้านที่ประเทศส่วนใหญ่ต้องปรับปรุงมากที่สุด โดยคะแนนเฉลี่ยของทุกประเทศอยู่ที่ 48.04 คะแนน คาดว่าเป็นผลมาจากข้อจำกัดในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ และมิติที่ต้องพิจารณาในเรื่องของความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและเพศสภาพ อีกทั้งยังเป็นด้านใหม่ในการประเมินด้วย
- เมื่อพิจารณาความแตกต่างของคะแนนระหว่างประเทศที่ทำคะแนนได้สูงที่สุดและน้อยที่สุดพบว่า **ด้านการล้มละลายทางธุรกิจเป็นด้านที่มีความแตกต่างของคะแนนมากที่สุด** โดยมีระดับความต่างของคะแนนอยู่ที่ 89.69 คะแนน ซึ่งคาดว่าเป็นผลมาจากการพัฒนาศาลอิเล็กทรอนิกส์ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย (e-Court) ในทางกลับกัน พบว่า **ด้านแรงงานเป็นด้านที่มีความแตกต่างของคะแนนน้อยที่สุด** โดยมีระดับความต่างของคะแนนอยู่ที่ 34.24 คะแนน ซึ่งคาดว่าเป็นผลมาจากการดำเนินการด้านแรงงานของหลาย ๆ ประเทศเป็นไปตามมาตรฐานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) ที่มีสมาชิกกว่า 187 ประเทศ¹ และมาตรฐานดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบการประเมิน B-READY ของธนาคารโลก



04 การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยเพื่อรองรับ การประเมิน B-READY 2026

สำหรับแนวทางการขับเคลื่อนการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการประเมิน B-READY ของสำนักงาน ก.พ.ร. มีดังนี้

- การปรับปรุงกรอบกฎหมายและกฎระเบียบ (Regulatory Framework)** ที่มีผลกระทบสูงต่อการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจตามกรอบการประเมิน B-READY เช่น การอำนวยความสะดวกในการขอใบอนุญาตทางธุรกิจ การปรับปรุงข้อจำกัดสำหรับผู้ประกอบการชาวต่างชาติ การปรับปรุงกฎหมายเพื่อส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และการปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูลเครดิตและหลักประกันทางธุรกิจ ซึ่งจะดำเนินการผ่านกลไกของคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (คปจ.) และ พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ
- การปรับปรุงบริการสาธารณะ (Public Services)** ผ่านการขับเคลื่อนการเป็นรัฐบาลดิจิทัล พัฒนางานบริการให้เป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ (Fully Digital Service) เช่น Single Sign-on การเชื่อมโยงข้อมูลนิติบุคคล Biz Portal และ Citizen Portal (ทางรัฐ)
- การพัฒนาฐานข้อมูล Thailand READY Portal และการศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจและการลงทุน** โดยสำนักงาน ก.พ.ร. จะพัฒนาระบบฐานข้อมูล “Thailand Ready Portal” เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน B-READY และให้หน่วยงานภาครัฐใช้ในการประเมินตนเอง อีกทั้งยังจะเป็นฐานข้อมูลให้ธนาคารโลกเข้ามาดูความก้าวหน้าของการปฏิรูปบริการภาครัฐไทยที่สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานสากล และศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจและการลงทุนให้สอดคล้องตามกรอบการประเมิน B-READY
- การสานพลังความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ** ในการขับเคลื่อนการสร้างสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจและการลงทุนตามแนวทางการประเมิน B-READY เช่น เปิดเวทีรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคเอกชนเพื่อยกระดับสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจและการลงทุนตามแนวทางการประเมิน B-READY ทำหน้าที่ในฐานะเป็นที่ปรึกษาให้แก่หน่วยงานภาครัฐในการให้ความรู้ ความเข้าใจ และให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางการปฏิรูปของหน่วยงานให้สอดคล้องตามเกณฑ์การประเมิน B-READY จัดประชุมติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการปฏิรูปเป็นระยะๆ และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นรายด้าน โดยมีผู้เชี่ยวชาญจากธนาคารโลกมาร่วมแบ่งปันประสบการณ์แนวปฏิบัติที่ดี
- การสื่อสารสร้างการรับรู้เชิงรุกให้แก่ภาครัฐ เอกชน และประชาชน** เช่น เดินสายจัดนิทรรศการร่วมกับภาคเอกชน และนำเสนอความก้าวหน้าของการปฏิรูปตามกรอบการประเมิน B-READY ของภาครัฐให้ภาคเอกชน และประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง จัดทำวารสารรายไตรมาส (Good Governance on the Move) สื่ออินโฟกราฟิก ©

เรียบเรียงโดย:

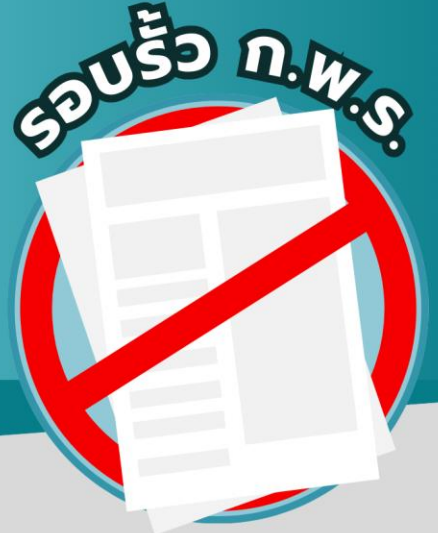
นางโชติมา สงวนพันธุ์ เวชพร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ

นายคุณันต์ บางภูมิ นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ

และ นางสาวพริยา ขวัญพร้อม นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ

กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล

ไม่เรียก ไม่เซ็นเอกสาร ลดภาระ ลดซ้ำซ้อน



เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2567 สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ แลกเปลี่ยนเผยแพร่ความสำเร็จของการเชื่อมโยงข้อมูลนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อยกเลิกการเรียกเก็บเอกสารเกี่ยวกับนิติบุคคลในระยะที่ 2 ไม่เรียก ไม่เซ็นเอกสาร ลดภาระ ลดซ้ำซ้อน สำหรับระยะที่ 2 มี **12 หน่วยงานรัฐ ดำเนินการยกระดับบริการภาครัฐ อำนวยความสะดวกให้แก่ภาคธุรกิจและประชาชน**



ภาคเอกชนเผยว่า พร้อมสนับสนุนภาครัฐที่ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงขั้นตอนและข้อจำกัดทางกฎหมาย รวมถึงระเบียบต่าง ๆ โดยเฉพาะการขออนุมัติ/อนุญาตให้มีความสะดวก ซึ่งเมื่อช่วงกลางปีนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. และกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ประสานกับ 10 หน่วยงานรัฐจนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นผลสำเร็จ ทำให้ลดกระบวนการเรียกเอกสารได้จำนวนมาก ถือเป็นต้นแบบความสำเร็จระยะที่ 1 ของการไม่เรียก ไม่เซ็นเอกสาร ลดภาระต้นทุนและเพิ่มความคล่องตัวให้ธุรกิจและประชาชน ทำให้ปัจจุบันมีถึง 22 หน่วยงานรัฐที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและยกเลิกการเรียกเอกสารนิติบุคคลได้ ถือเป็นยกระดับบริการภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม สามารถลดการเรียกเก็บเอกสารเกี่ยวกับนิติบุคคลได้ถึง 514 กระบวนการ ซึ่งมีการทำธุรกรรมประมาณ 9.2 ล้านครั้งต่อปี ทำให้ภาคเอกชนประหยัดได้ถึง 7,100 ล้านบาทต่อปี และประหยัดเวลาในการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งส่งผลต่อการดึงดูดนักลงทุน อีกทั้งยังเป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอีกด้วย

ลดการเรียกเก็บ
เอกสารเกี่ยวกับนิติบุคคล

514

กระบวนการ

ภาคเอกชน

ประหยัด

7,100

ล้านบาท/ปี



ประหยัดเวลาในการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ



ดึงดูดนักลงทุน



สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ระยะที่ 1 (แถลงข่าวเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2567)**10 รายชื่อหน่วยงานภาครัฐพร้อมเชื่อมโยงข้อมูลนิติบุคคล**

- | | |
|--|-----------------------|
| 1 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา | 6 กรมสรรพสามิต |
| 2 กรมที่ดิน | 7 ธนาคารแห่งประเทศไทย |
| 3 กรมธนารักษ์ | 8 กรมศุลกากร |
| 4 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) | 9 กรมบัญชีกลาง |
| 5 กรมโรงงานอุตสาหกรรม | 10 กรมสรรพากร |

ระยะที่ 2 (แถลงข่าวเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2567)**12 รายชื่อหน่วยงานภาครัฐพร้อมเชื่อมโยงข้อมูลนิติบุคคล**

- | | |
|--|--|
| 1 กรมทรัพย์สินทางปัญญา | 8 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม |
| 2 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ | 9 สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ |
| 3 สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค | 10 สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล |
| 4 กรมทางหลวงชนบท | 11 สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) |
| 5 กรมการท่องเที่ยว | 12 สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) |
| 6 กรมท่าอากาศยาน | |
| 7 สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) | |

จากความสำเร็จในระยะแรกของ 10 หน่วยงานภาครัฐ สำนักงาน ก.พ.ร. และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีแผนการดำเนินการที่จะขยายผลกับหน่วยงานอื่นที่เหลือ แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1

กลุ่มที่มีความพร้อมยกเลิกการเรียกเก็บเอกสารเกี่ยวกับนิติบุคคลได้ภายในเดือนธันวาคม 2567
จำนวน 12 หน่วยงาน
ซึ่งได้แถลงข่าวในครั้งนี้

2

กลุ่มที่ต้องมีการทบทวนกระบวนการซึ่งสามารถยกเลิกการเรียกเก็บเอกสารเกี่ยวกับนิติบุคคลได้ภายในเดือนธันวาคม 2568
จำนวน 25 หน่วยงาน

3

กลุ่มที่อยู่ระหว่างการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งสามารถยกเลิกการเรียกเก็บเอกสารเกี่ยวกับนิติบุคคลได้ภายในเดือนธันวาคม 2569
จำนวน 27 หน่วยงาน

สำนักงาน ก.พ.ร. และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยการสนับสนุนของภาคเอกชน จะร่วมกันผลักดันให้สำเร็จตามแผนดังกล่าวให้ครบทุกหน่วยงานภายในปี 2569 เพื่อพัฒนาระบบราชการให้เป็นเสาหลักของการพัฒนาประเทศ ©



กระบวนการ/ธุรกรรม

รายหน่วยงานที่สามารถลดเรียกเอกสารได้

ข้อมูลจาก: กองนวัตกรรมบริการภาครัฐ



ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 เดือนมกราคม 2568



สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
59/1 ถนนพหลโยธิน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 02 356 9999 โทรสาร 02 356 9910
E-mail: saraban@opdc.go.th



ลุ้นรับของรางวัล!!
พัฒนาคุณภาพ
10 รางวัล

เพียงตอบแบบประเมินความพึงพอใจวารสาร